

Avsluttende hovedoppgave for
stipendiat i malerfaget

Aasen - gården på Røros

Utført av

Anne Louise Berg

25 mai - 18 juni 1998

Veiledere: - Jon Brønne, NIKU
- Malermester Einar
Syrstad

Innholdsfortegnelse

- Innledning og intensjon
- Husets historie
- Hovedoppgavens praktiske innhold
- NIKU's registreringsrapporter
- Registrering og tilstandsrapport pr. 25 mai, v/ oppstart
- Bjørn Aasen m. fl.'s forberedende arbeidsoperasjoner
- Malermester Einar Syrstad's forberedende arbeidsoperasjoner
- Stipendiatens arbeidsprosess og behandlinger
- Østerdalsådring
- Frihåndsdekor
- Tillaging av linoljemaling
- Laserende pigmenter og maling
- Alternative behandlinger og utprøvinger på dørene
- Linoljemaling til bruk ved bevaring av verneverdige bygninger
- Fotodokumentasjon m/ forklarende tekst til bildene
- Timelister og oversikt over arbeidsprosessene

Innledning og intensjon

Gjennom snart 3 år som stipendiat for malerfaget, har jeg vært innom flere av fagets innholdsrike og varierte arbeidsområder.

Det vil si oppdrag og hospitering innen alt fra moderne kjemilaboratorier, museer og konservatorer, moderne dekorasjonsmalere, restaurering og rekonstruering av gamle dekorasjoner og teknikker, arkitekturhistorie, skiltmaling m.m.

Av de erfaringer og observasjoner jeg har gjort i perioden som stipendiat, har jeg bestemt meg for å ta den avsluttende hovedoppgaven innenfor emnet:

- Restaurering.

Gjennom undersøkelser og samarbeid med teknisk konservator Jon Brønne ved NIKU, lykkes det å finne et innholdsrikt og variert maler- og restaureringsprosjekt for min avsluttende hovedoppgave.

Dette prosjektet skal fungere som en oppsummering og praktisk gjennomføring, hvor jeg får vist den kunnskapen og holdninger til problemstillinger, som jeg har tilegnet meg gjennom stipendiatperioden.

Aasen-gården er en av de 8 første enkeltbygninger/gårder som ble fredet av Riksantikvaren i 1923 på Røros. Siden er Røros (med sine fredede bygninger) kommet med på UNESCO's liste siden 1982.

Dette gjør selvfølgelig bygningen og restaureringen av denne, spesielt interessant.

Fredning av bygninger, arkitektur og forskjellige byggestiler og stilarter er meget viktig for å forstå og opprettholde vår egen kulturarv og historie.

Bevaring av bygningsmasse og dermed historien og tradisjonen av håndverket, den handleborne kunnskapen som har gått i arv gjennom generasjoner, blir bevart gjennom disse gamle bygningene.

Derfor ser jeg det som svært viktig å bevare, registrere og lære av de gamle håndverkerne, materialene, teknikkene og arbeidene de har utført.

Aasen-stua er et godt eksempel på nettopp denne type bevaringsverdig og godt håndverk.

Husets historie

praktiske innhold:

Huset og plassen har en meget sentral plass i Røros' historie.

Hans Olsen fra Tännäs, slo seg ned på Røros rundt 1620, som bonde, fisker og fangstmann. Han anla gården på Hitteråsen, hvorfra han også tok navnet, Aasen. På den tiden var det kun et lite antall gårdsbruk i dette området, og enkelte seteranlegg for nabobygdene.

Hans Olsen Aasen er en sagnomsust person, og historien forteller at han var på reinsdyrjakt da han fant malmen. Da reinsdyret han hadde felt, i døds kampen sparket løs mose og torv fra berggrunnen, så blinket det i kopper, der hvor fjellet kom til syne.

Han tok noen steiner med seg, og historien fortsetter med at Lorentz Lossius som reiste rundt og lette etter malmforekomster, ser disse steinene. Deretter kom koppergruva, smeltehytta og storindustrien til, som ble oppstarten til bergverket og bergstaden Røros.

Daterdelsådring på brystning etter originaltegning, rekonstruksjon

På gården som idag fungerer kun til boligformål, lever Aasen-slekten i 12. te generasjon.

Ingen av husene som står idag går tilbake til Aasens tid. I store trekk har gården fått sitt preg omkring 1850, da det var store ombygginger.

Det er til rundt denne tidsperioden dagligstuen skal tilbakeføres.

Anlegget utgjør et komplett tun, med våningshus (stuggu), eldhus, låve, fjøs, vedskjul, stall, loft og bur.

Ved siden av eldhuset står brønnen med vippe og midt i tunet en vannpost.

Smia står et stykke utenfor tunet i nordlig retning.

Våningshuset er en to-etasjes, laftet lån, med utvendig stående panel, og saltak tekket med torv.

Anlegget ble restaurert i 1960-70 årene, våningshuset ble modernisert i 1959, og interiørets farger malt i 1960.

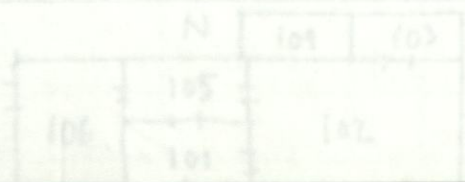
På østre gavlveggen i 2. etasje er det malt et portrett av Hans Aasen.

Hovedoppgavens praktiske innhold:

Date 28.3.98
 Sign. JBR

Stuen i Aasen-gårdens skal tilbakeføres til en interessant tidsperiode, klassisismen fra omkring 1830, og restaureringen omfatter oppgaver

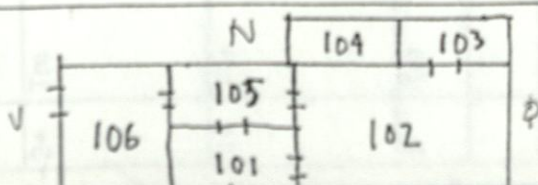
- Flatemaleri
- Tillaging av linoljemaling og brekking til orginalfargene
- Glanskontroll av malingsfilmen
- Frihåndsdekorasjoner, rekonstruksjon
- Østerdalsådring på brystning etter orginaltegning, rekonstruksjon

Tilstand og utseende før tiltak

Top.nr./navn 3.f.359. Røros. G.47/63. "Aasen Gården"	Rom nr. 102	Dato 29.3.98
Bygningstype Våningshus	Funksjon Stue	Sign. JBr.

Tak	Bordtak, upløyd?, fallende bredder, ligger Ø/V. Malt hvit med alkydmaling. Malingen er påført med rull. Kraftig kittet mellom bordene. Kittet har delvis løsnet og det er opp og avskallinger i kittet mellom bordene. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Taklist/gesims	Stussbrett og taklist som består av et høvlet bord som er profilert i nedkant. Malt som tak. I underkant av bjelkene løper det en profilert løpelist. Denne er malt mørk brun med alkydmaling. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Takbjelke	Takbjelker ligger N/S. Bjelkene er avfaset i nedkanter. Malt hvite som tak. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Vegg	Stående glatt panel, fallende bredder. malt mørk grårosa med alkydmaling og rull. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Brystning	Brystningen utgjøres av et felt av veggpanelet, ca. 87 cm. høyt. Malt kjøig grå med alkydmaling og rull. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Brystningslist	Profilert "Røroslist", (se skisse). Malt mellomgrå med alkydmaling. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Brannmur	Store skiferplater på nord og vestveggen. Platen på vestveggen kan være nyere enn den på nordveggen. Skiferplata på nordveggen er dekorert med marmorering i sort og lilla. Mønsteret, inneslutningene, fargene og tegningene i marmoreringen er av en type som var vanlig i perioden ca. 1830 -1865. Marmoreringen er meget slitt og avskallet. På vestveggen er det usikkert om det har vært tilsvarende marmorering. Overflaten på den skiferplata har bevart rester av flere fargelag.
Brannmurlist	Enkel, profilert list. Ny. Malt hvit med alkyd som dører og dørgerikter. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Vindu	Nye. Malt hvit med alkyd. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Smyg	Nye. Malt hvit med alkyd. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Gerikt	Nye. Kannelerte. (Se skisse) Malt hvit med alkyd. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Dør	3 - Fyllingsdører. De to eldste er plassert som dører 102/101, 102/105. Disse dørene er av en type som er vanlige i perioden 1830 - 1840. Dør 102/103 og 102/104 er kopier trolig fra århundreskiftet 1800 -1900. Malt hvite med alkydmaling. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Dørsmyg	Malt hvite med alkydmaling. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Dørgerikt	Enkel profilert sen- empiregerikt. Nedre del er utformet som en enkel base. Basen er malt som fotlista. Malt hvite med alkydmaling. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Fotlist	Ny. Enkel profilert. Malt rødbrun med alkydmaling. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.
Gulv	Brede upløyde bord. Sprekkene mellom bordene er sparklet og kittet. Løs sparkel og kitt. Malt rødbrun med alkydmaling. Ikke tilfredstillende tekstur og materialer i overflatebehandlingen.

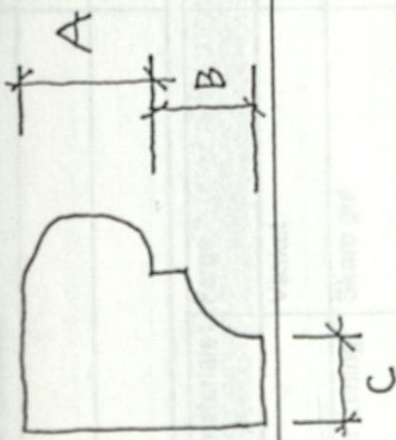

Arkivnummer: Aasmundsen, Einar, 102

Top.nr./navn B.f.359, Røros, G.47/63. "Aasen Gården."		Bygnings- type		Våningshus		Dato		Side nr.	
Rom nr./funksjon 102 Stue.		Bygnings- element		Tak.		Material- prøve		Snitt nr.	
Uttaksted		Lys v/koding Bleketid		Dagslys Ingen		Foto		Sign. JBr.	
Lag	Underlag	Overflatemateriale	Farge	NCS-nr.	Henviisning	Tekstur/ glans	Merknader	Farge	Datering
1	Tre	Vasket	Mørk				Taket har stått en stund før 1. malinglag ble påført.	1	
2+	Tre	Limfarge	Hvit				Diverse lag med hvit og gråhvit limfarge. Ikke mulig å registrere sammenhengen med øvrige elementer i rommet.	2+	
3+	Tre	Oljebasert maling	Hvit				Diverse lag med hvit og gråhvit oljebasert maling. Ikke mulig å registrere sammenhengen med øvrige elementer i rommet.	3+	
4	Tre	Alkydmaling	Hvit				Påført med rull	?	
Supplerende opplysninger:									

Top.nr./navn B.f.359, Røros, G.47/63, "Aasen Gården."		Våningshus		Dato		Side nr.			
Rom nr./funksjon 102. Stue.		Taklist		Material- prøve		Snitt nr.			
Uttaksted		Dagslys Ingen		Foto		Sign. JBr			
Lag	Underlag	Overflatemateriale	Farge	NCS-nr.	Henviisning	Tekstur/ glans	Merknader	Fase	Datering
Felt A									
1	Tre	Ubehandlet	Vasket					1	1830 - 50
2	Tre	Søl og rester av limfarge	Hvit/gråhvit					1	1830 - 50
2	TRE		Sort					2	
3	Tre	Oljebasert maling	Sort					3	
4	Tre	Oljebasert maling	Sort					4	
5	Tre	Oljebasert maling	Mørk brun						
6	Tre	Alkydmaling	Mørk brun						
Felt B									
1	Tre	Ubehandlet	Vasket					1	
2	Tre	Oljebasert maling	Lys rød		Som brystning	Tynn		1	Grunning/undermaling
3	Tre	Oljebasert maling	Rødbrun		Som brystning			1	Nesten opak mahognilasering
4	Tre	Oljebasert maling	Sort					2	
5	Tre	Oljebasert maling	Mørk brun					3	
6	Tre	Alkydmaling	Mørk brun					4	
Felt C									
Følger veggfargen i alle 6 lag.									

Supplerende opplysninger:
Taklist, skisse.

102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom
Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger
102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom
Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger

102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom
Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger
102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom	102. Rom
Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger	Opplysninger

Top.nr./navn B.f.359. Røros, G.47/63. "Aasen Gården."		Bygnings- type		Våningshus		Dato		Side nr.	
Rom nr./funksjon 102. Stue.		Bygnings- element		Vegger.		Material- prøve		Snitt nr.	
Uttaksted Nordvegg.		Lys v/koding Bleketid		Dagslys Ingen.		Foto		Sign. JBr	
Lag	Underlag	Overflatemateriale	Farge	NCS-nr.	Honvísning	Teksturf/ glans	Merknader	Fase	Datering
1	Panel	Tre	Vasket				Har stått umalt i en periode før 1. malinglag	1	1830 - 50
2	Panel	Oljebasert maling	Skarp gul	Mellom S 1060 - Y10R og 1060 - Y20R		Matt	Grunning	1	1830 - 50
3	Panel	Oljebasert maling	Gul	Mellom S 1070 - Y10R og 1070 - Y20R		Penseskrift		1	1830 - 50
4	Panel	Oljebasert maling	Turkisblå			Tynn	Grunning	2	
5	Panel	Oljebasert maling	Mørkere turkisblå					2	
6	Panel	Oljebasert maling	Grønnlig turkisblå					3	
7	Panel	Oljebasert maling	Rosa			Tynn	Grunning	4	ca. 1960
8	Panel	Oljebasert maling	Rosa					4	ca. 1960
9	Panel	Oljebasert maling	Rosa					5	
10	Panel	Alkydmaling	Rosa					6	

Supplerende opplysninger:

Top.nr./navn B.f.359, Røros, G.47/63, "Aasen Gården."		Våningshus		Dato	29.3.98	Side nr.	102/4		
Rom nr./funksjon 102. Stue.		Bygnings- element		Byrystning og byrystningslist		Material- prøve			
Uttaksted		Lys v/koding Bleketid	Dagslys. Ingen.	Foto		Sign. JBr			
Leg	Underlag	Overfløtmateriale	Farge	NCS-nr	Henviisning	Tekstur/ glans	Merknader	Fase	Datering
1	Panel	Tre	Vasket				Panelet har stått en stund før 1. malinglag.	1	1830 - 1850
2	Panel	Oljebasert maling	Lys rød			Tynn	Undermaling/grunning	1	1830 - 1850
3	Panel	Oljebasert maling	Rødbrun			Nesten opak, svakt laserende	Mahogniådring med store årer	1	1830 - 1850
4	Panel	Oljebasert maling	Lys rød			Tynn	Undermaling/grunning	2	
5	Panel	Oljebasert maling	Rødbrun			Nesten opak, svakt laserende	Mahogniådring tegningene usikre.	2	
6	Panel	Oljebasert maling	Kjølig blågrå				Grunning?	3	
7	Panel	Oljebasert maling	Mørkere blågrå				-	3	
8	Panel	Oljebasert maling	Hvit					4	
9	Panel	Alkydmaling	Grå					5	

Supplerende opplysninger:

Top.nr./navn B.f.359. Røros, G.47/63. "Aasen Gården."		Bygnings- type		Våningshus		Dato		Side nr.	
Rom nr./funksjon 102. Stue.		Bygnings- element		Dører og dørgerikter		Material- prøve		Snitt nr.	
Uttaksted Dør 102/105		Lys v/koding Bleketid		Dagslys Ingen		Foto		Sign. JBr	
Lag	Underlag	Overflatemateriale	Farge	NCS-nr.	Henviisning	Tekstur/ glans	Merknader	Fase	Datering
1	Tre	Vasket	Mørkt					1	1830 - 50
2	Tre	Oljebasert maling	Lys gråhvit			Tynn	Grunning	1	1830 - 50
3	Tre	Oljebasert maling	Gullig grå	S 1005 - Y20R				1	1830 - 50
4	Tre	Oljebasert maling	Varm grå					2	
5	Tre	Oljebasert maling	Hvit				Grunning	3	
6	Tre	Alkydmaling	Hvit					3	
Supplerende opplysninger:									

Top.nr./navn B.f.359. Røros. G.47/63. "Aasen Gården."		Våningshus		Bygnings- type		Dato		Side nr.	
Rom nr./funksjon 102. Stue.		Gulv.		Bygnings- element		Material- prøve		Snitt nr.	
Uttaksted Ved Nordvegg		Dagslys. Ingen		Lys v/koding Bleketid		Foto		Sign. JBr	
Lag	Underlag	Overflatemateriale	Farge	NCS-nr.	Henviisning	Tekstur/ glans	Merknader	Fagg	Datering
1	Upløyde bord.	Tre	Vasket				Har trolig stått umalt i en periode før 1. malinglag	1	
2	Upløyde bord.	Oljebasert maling	Lys sparkel, trolig med grunning under				Grunning/sparkel	2	
3	Upløyde bord.	Oljebasert maling	Mellomker	Mellom S 5020 - Y60R og 4050 Y - 40R			Ikke mulig å finne sammenhengen med veggfargene	2	
4	Upløyde bord.	Oljebasert maling	Gulbrun				Ikke mulig å finne sammenhengen med veggfargene	3	
5	Upløyde bord.	Oljebasert maling	Gulbrun				Ikke mulig å finne sammenhengen med veggfargene	4	
6	Upløyde bord.	Alkydmaling	Gulbrun				Ikke mulig å finne sammenhengen med veggfargene	5	

Forslag til tiltak

Top.nr./navn	Rom nr.	Dato
B.f.359. Røros. G.47/63 "Aasen Gården"	102	2.4.98
Bygningstype	Funksjon	Sign.
Våningshus	Stue	JBr
Tak	Overflaten skrapes forsiktig for å bli kvitt det/de lagene som er påført med rull. Det er mulig at det ved hjelp av gode skraper er mulig å skille lagene slik at det kan fjernes jevnt ned til et av de underliggende lagene. Etter skrapping slipes overgangene/kantene mellom de forskjellige lagene med sandpapir. Løs kitting mellom bordene fjernes og erstattes med linoljekitt. Store sprekker kan limes inn med tynne lister i furu eller balsa. Det skal bare limes på den ene siden av sprekken. Hele flaten grunnes med en tynn matt linoljemaling, og males ett eller to sluttstrøk med matt/halvmatt linoljemaling. Males hvit	
Taklist/gesims	Overflaten skrapes forsiktig for å bli kvitt det/de lagene som er påført med rull. Det er mulig at det ved hjelp av gode skraper er mulig å skille lagene slik at det kan fjernes jevnt ned til et av de underliggende lagene. Etter skrapping slipes overgangene/kantene mellom de forskjellige lagene med sandpapir. Hele flaten grunnes med en tynn matt hvit linoljemaling. Males: Felt A: Hvit, som tak. Felt B: Undermales med lys rød og "laseres" med opak rødbrun mahognifarge for å illudere mahogni. Ingen tegninger i lasuren. Felt C. Males gul som vegger.	
Takbjelke	Overflaten skrapes forsiktig for å bli kvitt det/de lagene som er påført med rull. Det er mulig at det ved hjelp av gode skraper er mulig å skille lagene slik at det kan fjernes jevnt ned til et av de underliggende lagene. Etter skrapping slipes overgangene/kantene mellom de forskjellige lagene med sandpapir. Hele flaten grunnes med en tynn matt linoljemaling, og males ett eller to sluttstrøk med matt/halvmatt linoljemaling. Males hvit som takflaten.	
Vegg	Overflaten skrapes forsiktig for å bli kvitt det/de lagene som er påført med rull. Det er mulig at det ved hjelp av gode skraper er mulig å skille lagene slik at det kan fjernes jevnt ned til et av de underliggende lagene. Etter skrapping slipes overgangene/kantene mellom de forskjellige lagene med sandpapir. Løs kitting mellom bordene fjernes og erstattes med linoljekitt. Store sprekker kan limes inn med tynne lister i furu eller balsa. Det skal bare limes på den ene siden av sprekken. Hele flaten grunnes med en tynn matt linoljemaling, og males ett eller to sluttstrøk med halvblank linoljemaling. Males gul med linoljemaling. Mellom S 1070 - Y10R og S 1070 - Y20R.	
Brystning	Overflaten skrapes forsiktig for å bli kvitt det/de lagene som er påført med rull. Det er mulig at det ved hjelp av gode skraper er mulig å skille lagene slik at det kan fjernes jevnt ned til et av de underliggende lagene. Etter skrapping slipes overgangene/kantene mellom de forskjellige lagene med sandpapir. Løs kitting mellom bordene fjernes og erstattes med linoljekitt. Store sprekker kan limes inn med tynne lister i furu eller balsa. Det skal bare limes på den ene siden av sprekken. Grunnes/undermales med lys rød, matt jevn oljemaling. Laseres over med rødbrun mahogni lasur. Lasuren skal ha store, stående årer. Årene skal være tynt påført med tegninger i bensort og evt. kasselerbrunt.	
Brystningslist	Overflaten skrapes forsiktig for å bli kvitt det/de lagene som er påført med rull. Det er mulig at det ved hjelp av gode skraper er mulig å skille lagene slik at det kan fjernes jevnt ned til et av de underliggende lagene. Etter skrapping slipes overgangene/kantene mellom de forskjellige lagene med sandpapir. Grunnes/undermales med lys rød, matt jevn oljemaling. Laseres over med rødbrun mahogni lasur. Lasuren skal ha store, stående årer. Årene skal være tynt påført med tegninger i bensort og evt. kasselerbrunt.	
Brannmur	Rester av overmaling på brannmuren mot rom 105 avdekkes. Skader og flekker retusjeres med mager oljebasert maling slik at denne brannmuren blir stående tilnærmet i gråsjatteringer. Brannmuren mot rom 104 renses for rester av overmaling på marmoreringen. Deretter kompletteres den manglende marmoreringen slik at marmoreringen fremstår som hel. Det er viktig at dagens situasjon dokumenteres godt med foto, før rensing og komplettering.	
Brannmurlist	Rengjøres og males som dørgerikter, halvblank linoljemaling.	
Vindu	Rengjøres og males hvitt med halvblank linoljemaling.	
Smyg	Rengjøres og males hvitt med halvblank linoljemaling.	
Gerikt	Rengjøres og males hvitt med halvblank linoljemaling.	
Dør	Overflaten skrapes forsiktig for å bli kvitt det/de lagene som er påført med alkydmaling. Det er mulig at det ved hjelp av gode skraper er mulig å skille lagene slik at det kan fjernes jevnt ned til et av de underliggende lagene. Etter skrapping slipes overgangene/kantene mellom de forskjellige lagene med sandpapir. Overflaten males gulliggrå med halvblank linoljemaling tilsvarende NCS S 1005 - Y20R.	
Dørsmyg	Overflaten skrapes forsiktig for å bli kvitt det/de lagene som er påført med alkydmaling. Det er mulig at det ved hjelp av gode skraper er mulig å skille lagene slik at det kan fjernes jevnt ned til et av de underliggende lagene. Etter skrapping slipes overgangene/kantene mellom de forskjellige lagene med sandpapir. Overflaten males gulliggrå med halvblank linoljemaling tilsvarende NCS S 1005 - Y20R.	

Overflate	Overflaten skraper forsiktig for å bli kvitt det/de lagene som er påført med alkydmaling. Det er mulig at det ved hjelp av gode skraper er mulig å skille lagene slik at det kan fjernes jevnt ned til et av de underliggende lagene. Etter skrapping slipes overgangene/kantene mellom de forskjellige lagene med sandpapir. Overflaten males gulliggrå med halvblank linoljemaling tilsvarende NCS S 1005 - Y20R.
Taklist	Rengjøres og males grå med Oxan gulvmaling på alkydbasis. Tilsvarende NCS -S 2500 - N eller S 3000 - N
Dør	Løs kitting mellom bordene fjernes og erstattes med linoljekitt. Store sprekker kan limes inn med tynne lister i furu. Det skal bare limes på den ene siden av sprekken. Rengjøres og males grå med Oxan gulvmaling på alkydbasis. Tilsvarende NCS -S 2500 - N eller S 3000 - N
Malingsarbeid	Allt malerarbeide skal utføres med pensel. Alle farger blandes/justeres på stedet. Hvis ikke annet er angitt skal malerarbeidet utføres med halvblank linoljemaling.
Malingsmateriale	

- Skrapet ren for malingsgjikt med rullestruktur
- Enkelte spor etter avflassing, og skrapping som var påført tidligere
- Noen sprekker og "sorte" hull
- Noe kitting og sparkling i de groveste hullene
- 1 strøk linoljemaling, type: Gjøko. Nuppen er en halvblank linoljemaling som er egnet til oppgaven
- Malteskjolder etter skjoter, kitting og sparkling
- Halvblank glans

Taklist / gesims:

- Maltes og pusset med sandpapir enkelte steder

Vegg:

- Stående glatt panel, fallende brødder
- Spor etter avflassing og skrapping
- Noe kitting og sparkling i store srekker
- "Sorte" sprekker mellom enkelte bord
- 1 strøk grunning linoljemaling, gul oker
- Malteskjolding etter sparkel kitt og skjoler
- Sikematt glans

Brystning:

- Utgjør som et felt av veggpaneler, ca. 57 cm bredde
- Samme grunnbehandling og utseende som vegg
- 1 strøk grunning linoljemaling, tilsvarende som vegg

Registrering av tilstand og utseende, mandag 25 mai:

Brannmurlist:

Tak / takbjelker:

- Skrapet ren for malingssjikt med rullestruktur
- Enkelte spor etter avflassing, og skraping som var pusset ned med sandpapir
- Noen sprekker og "sorte" hull
- Noe kitting og sparkling i de groveste hullene/sprekkene
- 1 strøk linoljemaling, type: Gjøko. Nuppete overflate. Malingen var uegnet til oppgaven
- Mattskjolder etter skjøter, kitting og sparkling
- Halvblank glans

Taklist / gesims:

- Mattet og pusset med sandpapir enkelte steder, ellers ingen behandlinger

Vegg:

Stående glatt panel, fallende bredder.

- Spor etter avflassing og skraping
- Noe kitting og sparkling i store srekker, hull og riss etter skraper
- "Sorte" sprekker mellom enkelte bord
- 1 strøk grunning linoljemaling, gul oker, tilnærmet lik orginalfargen
- Mattskjolding etter sparkel kitt og skjøter
- Silkematt glans

Brystning:

Utgjør som et felt av veggpanelen, ca. 87 cm høyt.

- Samme grunnbehandling og utseende som vegg
- 1 strøk grunning linoljemaling, tilnærmet lik orginalfargen

Brannmur:

Ingen forandringer eller behandlinger siden NIKU's tilstandsrapport pr. 29.03.98.
- Venstre side står med noe grønnlige malingsrester, uten spor av dekor

Brannmurlist:

Ingen forandringer eller behandlinger siden NIKU's tilstandsrapport pr. 29.03.98.
- Tidligere malt hvit

- Kjemisk malingsfjerning med Duxofa, 1 lag fôr
- Skraping
- Pussing sandpapir/måleruller, grad 40 - 120 papir

Vindu / smyg / gerikt:

- Skrapet og pusset
- Kittet
- malt i hvit linoljemaling

- Håndsliping sandpapir, grad 80 - 120 papir

Dør / dørsmyg / dørgerikt:

- Noe skraping enkelte steder
Ellers ingen behandlinger utover NIKU's tilstandsrapport pr. 29.03.98.

- Pussing måleruller, grad 80 - 120 papir
- Håndsliping

Fotlist:

- Noe pussing enkelte steder
Ellers ingen behandlinger utover NIKU's tilstandsrapport pr. 29.03.98.

- Som vegg

Gulv:

Ingen forandringer eller behandlinger siden NIKU's tilstandsrapport pr. 29.03.98.

- Håndsliping, grad 80 - 120 papir

Vinduer:

- Skraping
- Pussing sandpapir, grad 80 - 120 papir

Bjørn Aasen (eier) m.fl. forberedende arbeidsoperasjoner:

Tak / takbjelker:

Tak / takbjelker:

- Håndpussing sandpapir, grad 120 papir
- Kjemisk malingsfjerning med Duxola, 1 lag fjernet
- Skraping
- Pussing sandpapir m/plansliper, grad 40 - 120 papir
- Håndsliping

Vegg:

Taklist:

- Håndsliping sandpapir, grad 80 - 120 papir

Vegger: / brystningslist:

- Skraping (Duxola fjernet for mye)
- Pussing m/plansliper, grad 80 - 120 papir
- Håndsliping

Brystning:

Som vegg

Brystningslist:

- Håndsliping, grad 80 - 120 papir

Vinduer:

- Skraping
- Pussing sandpapir, grad 80 - 120 papir

Malermester Einar Syrstad`s forberedende arbeidsoperasjoner

Tak / takbjelker:

- Håndpussing sandpapir, grad 120 papir
- Noe kitting og sparkling
- 1 strøk hvit linoljemaling

Vegg:

Samme grunnbehandling som tak.

- 1 strøk gul oker linoljemaling, tilnærmet lik orginalfargen

Brystning / brystningslist:

Samme grunnbehandling som tak.

- 1 strøk engelskrød linoljemaling, tilnærmet lik orginalfargen

Taklist:

- Mattet ned og håndslipet med sandpapir
- Malt 2 strøk i brystningsfarge
- Adring og videre behandling som brystning

Resultat som brystning

Stipendiatens arbeidsprosess og behandlinger:

Tak:

- Håndpussing med sandpapir for å fjerne knupper og rusk i tidligere maling.
- Kitting i de groveste hull og sprekker, linoljekitt. (Snekker hadde først satt limt inn fliser i de bredeste sprekke.)
- Flekking av kitting med linoljemaling
- Flekking av mattskjolder og dårlig dekkende felter fra forrige strøk, i hele taket.
- Ett toppstrøk i ren hvit linoljemaling.

Malingen var hvit uten noen form for brekking.

Lagde på forhånd prøveoppstryk på blank linoljemaling i forhold til kritt - talkum - terpentin, og nedmattingsgrad og egenskaper.

Matterte malingen med talkum: 5l linoljemaling - 4 dl talkum

Resultat:

Malingen fremstår i en jevn, halvblank glans.

Malt med tynne strøk, med de karakteristiske penselsporene etter fordrivning.

Tydelige spor etter trestruktur, slitasje og treets naturlige aldring, samtidig som jeg med nødvendig kitting har fjernet "sorte" og dominerende hull.

Taklist:

- Mattet ned og håndslipt med sandpapir
- Malt 2 strøk i brystningsfarge
- Ådring og videre behandling som brystning

Resultat som brystning

Vegger:

- Håndpussing med sandpapir for å fjerne knupper og ujevnheter
- Noe kitting
- Flekking linoljemaling over kitting
- Flekking linoljemaling over mattflekker i bunnfargen, som var noe gråere og "døere" okerfarge
- Maling ett toppstrøk med en lysere og mere 'intens gulokerfarge

Pigmenter:

- kromgult
- sinnoberrødt
- rå terra
- zinkhvitt

Dette er laserende pigmenter, som gir en slags gjennomskinnelighet av underlaget, og en helt spesiell intensitet i fargen, uten at den er direkte laserende. (Se eget avsnitt i "Laserende pigmenter.")

Malingen legges på i et tynt lag.

Mattert ned med kritt

- "Glanset opp" malingen til en ønsket halvblank/matt glans, med linolje og terpentin, i forholdet 1 : 8

Resultat:

Veggen fremstår i en halvblank/matt glans

Tydelige, karakteristiske penselspor etter fordrivning

Tydelig spor mellom bordene, spor og merker etter aldring og slitasje av treet, uten dominerende huller som er kittet

Brystning/ brystningslist:

- Mattslipning med sandpapir for å fjerne knupper og ujevnheter i malingen
- Nødvendig kitting
- Brøkking av engelskrød linoljemaling etter originalfarge

Pigmenter:

- engelsk rød
- sort
- oker
- grønn umbra

Mattering med kritt til et godt halvmatt underlag for østerdals-ådring

- Noen dråper kobolt-sikkativ
- Flekking av kitting, linoljemaling
- Flekking av mattskjolder
- Toppstrøk engelskrødt
- Østerdalsådring:

Åretegningsfarge laget i en blanding grunnmaling - linolje 1 : 5 + terpentin
Tilført mye kritt, for at tegningene skal "stå."

Pigmenterte med elfenbenssort, som er et laserende pigment
(Teknikk er beskrevet i eget avsnitt)

Resultat: fremstår i halvblank glans, med de karakteristiske purreisepor eller tynde
nålete strøk og fordrivning.

Brystningen fremstår i en halvblank glans, og en ensartet glans over hele flaten,
med og uten åretegninger

Østerdalsådringsmønster. Nærmere beskrevet i eget avsnitt.)

Golvlist:

- Håndslipet og nedmattert med sandpapir for å fjerne knupper og ujevnheter
- Matt 2 strøk i samme maling/farge som dørene

Resultat:

Fremstår i en jevn halvblank glans

Dører:

Østerdalsådring:

- Malingsfjerning / skrapping / pussing med sandpapir (Egen problemstilling beskrevet i eget avsnitt.)
 - Noe sparkling med oljesparkel etter skrapping etter avdekking for å jevne ut overgangene. (Døren var grunnet først.)
 - Noe nødvendig kitting
 - Brekke maling, mattering til halvblank med kritt/talkum
- Pigmenter:
- hvit (zink/titan)
 - oker
 - grønn umbra
 - brent umbra
- Flekket/ overmalte sparkel og kitt
 - Flekket mattskjolding
 - Toppstrøk
 - Malte "dørbeslag" rundt dørhåndtaket i sort, etter avdekket orginal

Resultat:

Dørene fremstår i halvblank glans, med de karakteristiske penselspor etter tynne påførte strøk og fordrivning.
(De forskjellige behandlingsmetoder og resultater er beskrevet i eget avsnitt.)

Teknikk:

Golvlist:

- Håndslipt og nedmattet med sandpapir for å fjerne knupper og ujevnheter
- Malt 2 strøk i samme maling/farge som dørene

Resultat:

Fremstår i en jevn halvblank glans

Østerdalsådring:

Ved ådringen av brystningen på Aasen-gården, var den minimalt av dokumenterte forbilder.

Det fantes et bord, som var blitt byttet ut i et hjørne, pga. tidligere råteskader. Jeg var dessuten på en befaring i distriktet, bl.a. på Holm gård, hvor det finnes mange eksempler av samme type dekor, fra samme tidsperiode. Her fant jeg flere gode forbilder.

Tradisjonen til denne type dekorasjoner, har røtter langt tilbake.

Fra Europa og "by-håndverket" var imitasjon av edle tresorter og marmorert en svært utviklet imitasjonskunst. Håndverket og kunsten kom oppover til Norge og dalførene med håndverkerne, som hver og en hadde sine egne tolkninger og personlig preg på disse imiteringene.

Etterhvert utviklet det seg til en egen dekorasjons-, kunst- og håndverksuttrykk, som faktisk overgikk selve imitasjonskunsten.

Det har vi eksempler på nettopp her, hvor Østerdalen har sin egen type Mahognyådring.

Teknikk:

Tegningene foregår på forholdsvis tørr bunn, og skal ikke fordrives.

Lasuren/malingen må ikke være så tynn at den flyter isammen, strekene skal "stå", og derfor bør man bruke en del fyllstoff.

Med en tørr og "stiv" pensel påføres et visst underlag, og der hvor kjernen skal ligge, bør det være tørt, og også lysere enn på sidene.

Med en "tørr" flatpensel, tegnes årene, i en jevn kontinuerlig bue/runding. Det er viktig å ikke stoppe.

Kjernene tegnes enten som pyramider, eller med kjernen midt på bordet.

Det finnes flere typer, f.eks. liggende, som en kontinuerlig "S", på tvers av treet for å illudere finer, osv.

Malte med mårhårspensler, og vakkert.

Malte først den røde fargen

Pigmenter:

- krupplakk
- lys oker
- kromgul
- noe hvitt og svart

Malte skygger og streker i sort.

Lys-skygge på vassen i lys oker / hvit

Stærkere rød i rød fargen, men med hvitt og svart i mellom

Grønn dekor: - perleblått

- lys oker

Frihåndsdekor

Dekoren og fargesettingen dateres å blitt utført rundt 1830 - 40 årene. Den typisk klassistiske dekoren som er avdekket og rekonstruert oppunder taklisten, kan dateres til ca. 1800-1810, men med Røros' mer avsidesliggende beliggenhet, kom nok motetrendene litt senere hit, enn andre steder av landet.

Den klassistiske frihåndsdekoren som er avdekket over dørene, finner man ikke igjen på nordveggen hvor det er laget malingstrapp. Med henvisning til boken "Fredede hus og anlegg 3 - Røros bergstad," hvor det står om de store ombyggingene på 1850-tallet, antar jeg at dekoren/materialene fra 1830-40 tallet er gjenbruksmaterialer som ble benyttet om igjen ved den store ombyggingen. Dette kan også antas pga. storforskyvning i mønsteret.

En annen mulighet er at frihåndsdekoren faktisk har vært opprinnelig i dette rommet, og at det ikke er gjenbruksmaterialer, men at bare nordveggen er ny, evt. nye materialer fra ombyggingen på 1850-tallet.

Dekoren er malt på frihånd, men har nok sjablon som forbilde.

Teknikk:

Bunnfargen på originalen er en gammel og slitt maling, med et litt laserende toppstrøk, noe som dermed gjør det umulig å etterligne fargen eksakt.

Etter å ha tegnet mønsteret av på en blank folie, pereførte jeg mønsteret med en nål.

Overførte dermed mønsteret på underlaget med en stoffpose med kritt.

Mønsteret var helt enkelt avtegnet, kun med retningslinjer og punkter.

Ved en frihåndsdekor, er det viktig å ha en ledig hånd ved malingen, og ikke henge seg opp i detaljer, som bare vil begrense ledigheten.

Malte med mårhårspensler, og malerstav.

Malte først den røde fargen

Pigmenter:

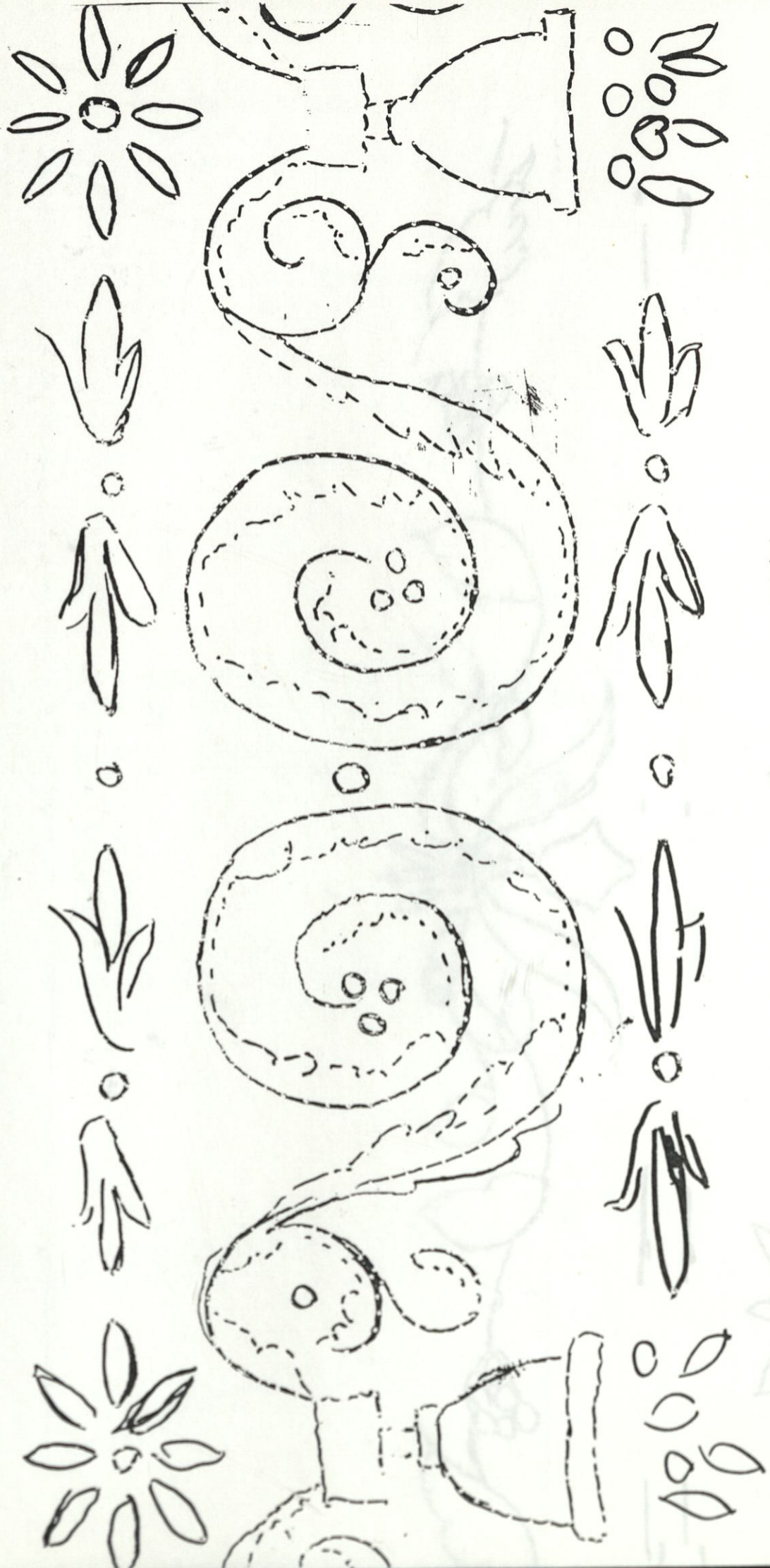
- krapplakk
- lys oker
- kromgul
- noe hvitt og sort

Malte skygger og streker i sort.

Lys-skygge på vasen i lys oker / hvit

Sterkere rødt i rødfargen, men med forsterket av ren krapplakk

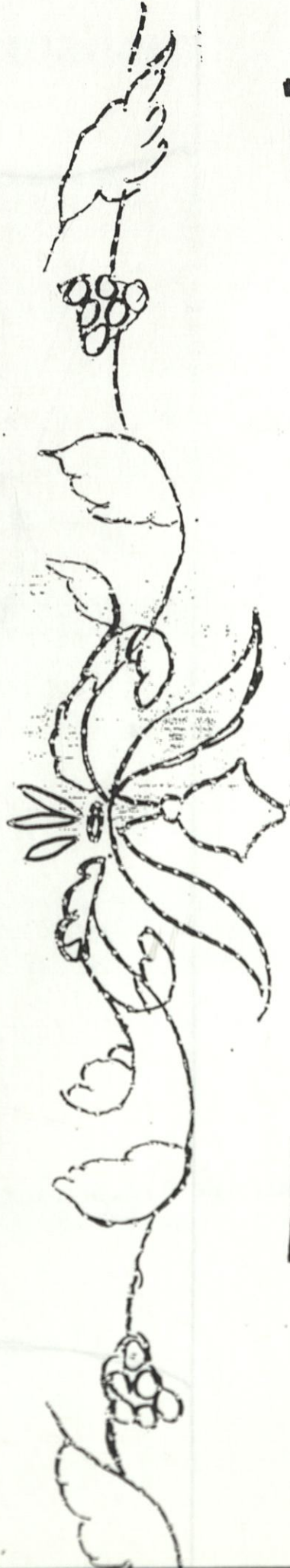
Grønn dekor: - pariserblått
- lys oker

大花

Forhold ca. 1:2

beslag

i

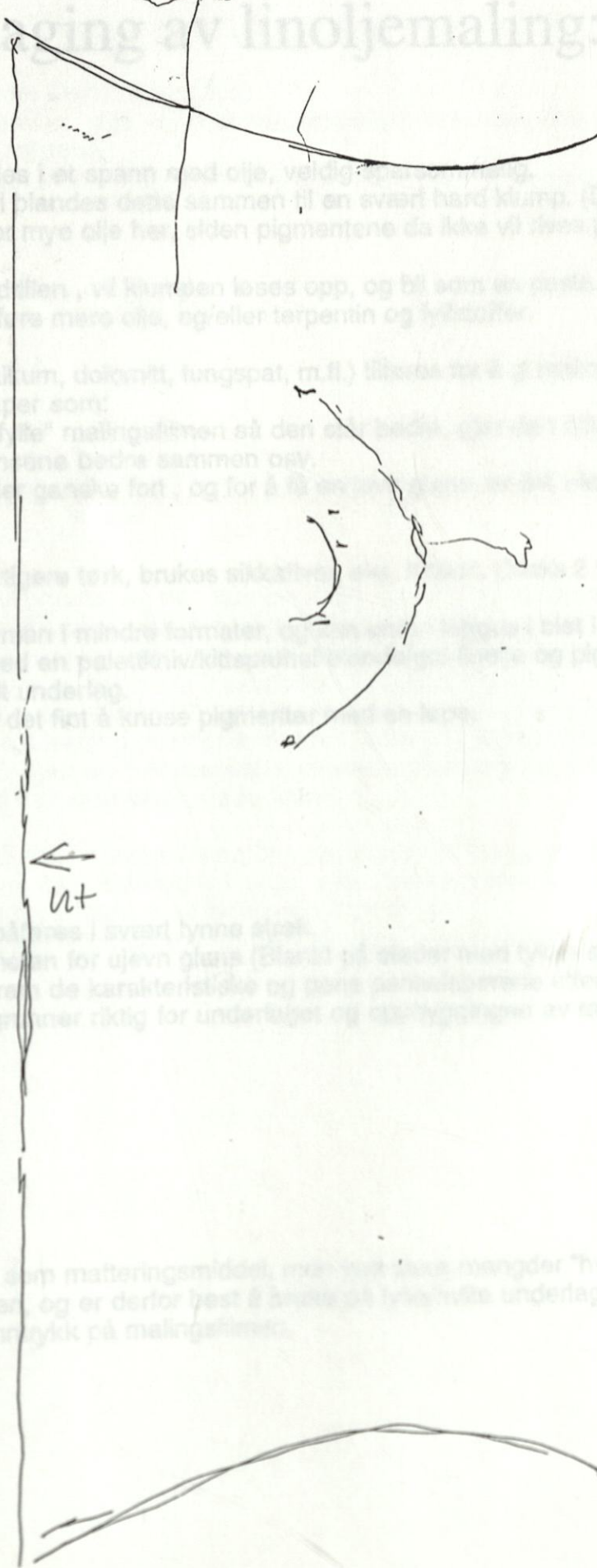
v

||

||

Førhold ca. 1:2

Dørbeslag

Maleteknikk:

←
ut

Talkum:

Kritt: Tillaging av linoljemaling:

Kritt er meget bra som matteringsmiddel.

Det mister all dekkeevne i olje, og etter min erfaring hvitner den ikke malingen på samme måten som talkum.

Tørrpigmentet blandes i et spann med olje, veldig sparsommelig. Med en elektrisk drill blandes dette sammen til en svært hard klump. (Derfor veldig viktig å ikke bruke for mye olje her, siden pigmentene da ikke vil rives på samme måten.)

Etter en stund med drillen, vil klumpen løses opp, og bli som en pasta. Deretter kan man tilføre mere olje, og/eller terpentin og fyllstoffer.

Fyllstoffene (kritt, talkum, dolomitt, tungspat, m.fl.) tilføres for å gi malingen forskjellige egenskaper som:

- nedmatting, "fylle" malingsfilmen så den står bedre, gjør den billigere, kan binde ingrediensene bedre sammen osv.

Fyllstoffene bunnfaller ganske fort, og for å få en jevn glans, er det viktig å røre om ofte.

Om man ønsker hurtigere tork, brukes sikkativer, eks. Kobolt. (Maks 2 %.)

Brekkefargene lager man i mindre formater, og kan enten legges i bløt i W.S. over natten,, eller kan med en palettkniv/kittsparkel blande/gni linolje og pigmenter sammen på et hardt underlag.

På en glassplate er det fint å knuse pigmenter med en løpe.

Maleteknikk:

Linoljemaling skal påføres i svært tynne strøk.

Dette fjerner muligheten for ujevn glans (Blankt på steder med tykke sjikt), gir en hurtigere tork, får fram de karakteristiske og pene penselsporene etter fordrivning, og er av tekniske grunner riktig for underlaget og oppbyggingen av malingslag.

Talkum:

Talkum er effektivt som matteringsmiddel, men ved store mengder "hvitner" den fargen på malingen, og er derfor best å bruke på lyse/hvite underlag. Gir et litt kornete inntrykk på malingsfilmen.

Kritt: Alternative behandlinger og

Kritt er meget bra som matteringsmiddel.

Det mister all dekkeevne i olje, og etter min erfaring hvitner den ikke malingen på samme måten som talkumet.

Med bruk av kritt, kan man totalt fjerne all glans fra linoljen, til en fullstendig dødmatt glans.

Alternativ 1:

Fjern absolutt all maling på døren.

Alle flater og profiler ble renses helt ned til treverket.

Dette krever svært lang tid og tålmodighet, og fører faktisk til endel ekstra arbeid i oppbyggingen av en ny malingsfilm.

Laserende pigmenter og maling:

Minst 3-4 ganger, for å komme helt ned.

- Skrapte med malingskrabe i hardt stå på flatene.

Både innen dekorasjonsmaling og i flatemaleriet, er disse gjennomskinnelige pigmentene blitt brukt som en bevisst teknikk i malerhåndverket.

Disse pigmentene blandet i maling gir en opak/dekkende flate i første øyekast, men ved nærmere ettersyn er det mulig å skimte underfargen igjennom.

Flaten skal ikke være stripe/gjennomsiktig som lasurmoten vi har idag, men det er lysets brytning mot hvert pigment i overflaten, som gir gjennomskinneligheten.

Dette gir flaten og fargen en helt spesiell intensitet og fargestyrke, som det ikke er mulig å oppnå med helt dekkende, døde flater.

F.eks. i ådringstradisjonen bygget man opp malingsfilmen/fargene ifra en oker grunning, deretter en kald blåaktig hvitfarge, som underlag for den mørke engelskrøde mahognyfargen, med laserende pigmenter.

Dette ga en intens, sterk rødfarge, som man jo finner i ekte treverk.

Dette medfører mye mindre arbeid selv om jo hovedtyngden av arbeidet er malingsfjerningen i alt. I jo ligger i profilen.

Man slipper mye arbeid som gravning og sparkling og oppbygg av malingsystemet.

- Malingsfjerning i profilene. Dixola 3-4 ganger

- grunning av bart treverk

- Noe sparkling og kitting

- 2 g. flekking av sparkel, og flekking av mattsplank

- Toppstreking

Alternative behandlinger og utprøvinger på dørene:

Alternativ 1:

Fjernet absolutt all maling på døren.

Alle flater og profiler ble renset helt ned til treverket.

Dette krever svært lang tid og tålmodighet, og fører faktisk til endel ekstra arbeid i oppbyggingen av en ny malingsfilm.

- Fjerning av maling med kjemisk malingsfjerner, Duxola.
Minst 3-4 ganger, for å komme helt ned
- Skrapte med malingssskraper i herdet stål på flatene.
- Grunnet døren
- Flekksparklet døren 1 gang i de groveste hull og spor etter skraping
- 1 gang helsparkling, oljesparkel
- 2 heloppmalinger
- Toppstrøk

Alternativ 2:

Fjerning av all maling kun i profilene rundt speilene.

Ellers bare pussing med sandpapir.

Dette medfører mye mindre arbeid, selv om jo hovedtyngden av arbeid av malingsfjerningen i alt. 1 jo ligger i profilen.

Man slipper mye arbeid som grunning og sparkling og oppbygging av malingsystemet.

- Malingsfjerning i profilene. Duxola 3-4 ganger
- grunning av bart treverk
- Noe sparkling og kitting
- 2 g. flekking av sparkel, og flekking av mattskjolding
- Toppstrøk

Alternativ 3:

Kun lett pussing med sandpapir, og skraping av løs maling.

- Skraping og pussing med sandpapir
- Flekkgrunning på evt. bart treverk
- Nødvendig kitting (sparkling)
- Flekkgrunning på kitt
- Flekking på mattskjolder
- Toppstrøk

Resultat:

Alternativ 3 var den klart enkleste og raskeste.

To store bakdeler er:

- De flotte profilene som er helt gjengrodd av maling, kommer ikke til sin rett, og hele døren ser "nøyaktig og slurvete ut."
- Når døren med så mange tverrgående bord og skjøter får for mange malingsstrøk, oppstår det spenninger i malingsflaten pga. bevegelser i treverket, som dermed fører til oppsprekking og avflassing.

Alternativ 1 medfører et svært omfattende arbeid, som jeg ikke egentlig synes at man får uttelling for.

- Det gir bare et enda mer omfattende etterarbeid
- Døren ser ikke nevneverdig mye penere ut etterpå
- Man fjerner alle spor og tidligere malinger og farger, noe som jo er interessant å bevare for ettertiden.

Alternativ 2 vil jeg konkludere med som en god løsning, om man har den ekstra tiden og midlene til gjennomføring.

- Det medfører ikke spesielt mer etterarbeid
- Dørens pene profiler kommer for sin rett.
- Man fjerner tykke lag med maling der hvor de som oftest laigger i tykkeste lag og lager størst problemer.

Allikevel er dette ikke noe å anbefale i verneverdige hus, hvor bevaring for ettertiden er spesielt viktig.

Linoljemaling til bruk ved bevaring av verneverdige bygninger.

Etter bruk og erfaringer med linoljemaling gjennom stipendiatperioden vil jeg her komme med en kort redegjørelse for min mening om linoljemaling som malingsprodukt.

På grunn av en del følelser og ugjennomtenkte meninger, vil jeg dele bruken av linoljemalingen opp i to deler:

Del 1: Linoljemaling ved bruk på verneverdige og historiske bygninger og materialer.

Del 2: Linoljemaling som et egendefinert malingsprodukt.

Ved restaurering av verneverdige trebygninger og andre objekter, kommer linoljemaling naturlig til sin rett, både når det gjelder struktur og historisk gjenskapning, og den er et velkjent produkt med generasjoners erfaringer.

Når man setter linoljemaling i denne sammenheng, vil jeg si at dette er det eneste alternativ til malerteknisk behandling.

Det som i midlertidig er et problem med linoljemalingens status i forhold til verneverdige bygninger, er at vi opplever til stadighet at de argumenter som ligger til grunn for vernetanken og gjenskapning blir brukt, også i forhold til nye underlag.

Dette uten tanke på de problemer og svakheter som linoljemalingen faktisk har. Dette være seg linoljebæring, krittning, skjolding og kortere levetid i forhold til noen moderne malingssystemer.

Det som gir linoljemalingen særpreg og personlighet, er penselstruktur, aldrende utseende og nettopp disse slitte overflatene.

På grunn av regelverk og lovpålagte kriterier for malingens levetid og garantiordninger i forhold til dette, er det vanskelig å sette dette inn i en moderne håndverksmessig bruk.

Ved restaurering og gjenskapning av bygninger og interiører ser vi på flere prosjekter, at de tradisjoner som ligger i håndverkerens behandling av materialer og påføring av materialene, blir tilsidesatt, ved at man velger enkle løsninger som det å kjøpe ferdigproduserte linoljemalinger.

Forklarende tekst til foto fra

Fokus blir satt mer på produktet linoljemaling, enn helheten i gjenskapningen. Det er i orden at en amatør eller lite utdannet person utfører gjenskapningen, bare det blir brukt "linoljemaling."

Det er vanskelig å få forståelse for den håndverksmessige verdi, når det gjelder det gjelder rekonstruksjon og gjenskapning.

Vi ser stadig at det blir fokusert på materialet, og ikke på selve kunnskapen og den utførende håndverkeren.

Jeg mener at skal rekonstruksjon av malingsstruktur og malingens innhold ha noen mening, må de erfaringer som håndverkerne hadde, ligge til grunn for rekonstruksjonen.

4) Inntil nå flis i taket.

Slike sprekker ble kittet, for å unngå "gapende", sorte hull i flisen.

5) Malingsstrapp på brystning.

6) Malingsstrapp på vegg.

7) Marmorert brunmør, med stor avflassing.

8) Avdekking av klassisk frihåndsdekor.

9) Avdekking av "derbeslag" malt i sort.

10) Brystning etter fløking.

Nordveggen med malingsstrappene.

11) Malingsstrapp der.

12) Der, -Alternativ 1: fullstendig malingsfjerning på hele døren.

13) Der, -Alternativ 2: kjemisk malingsfjerning kun i proflene rundt dørene.
Kun pussing på flatene.

14) Der, -Alternativ 3: Bare pussing med sandpapir, og farging av flis maling der det er behov.

15) Taket ferdig malt.

16) Osterdalsådring.

Forblide hentet fra Holm gård.

Ådringen utført fra samme tidsperiode, jeg skulle der hentet som forblide til brystningen i Aasen gården.

17) Originalt bord fra brystningen i Aasen-gården, skadet og råskadet.

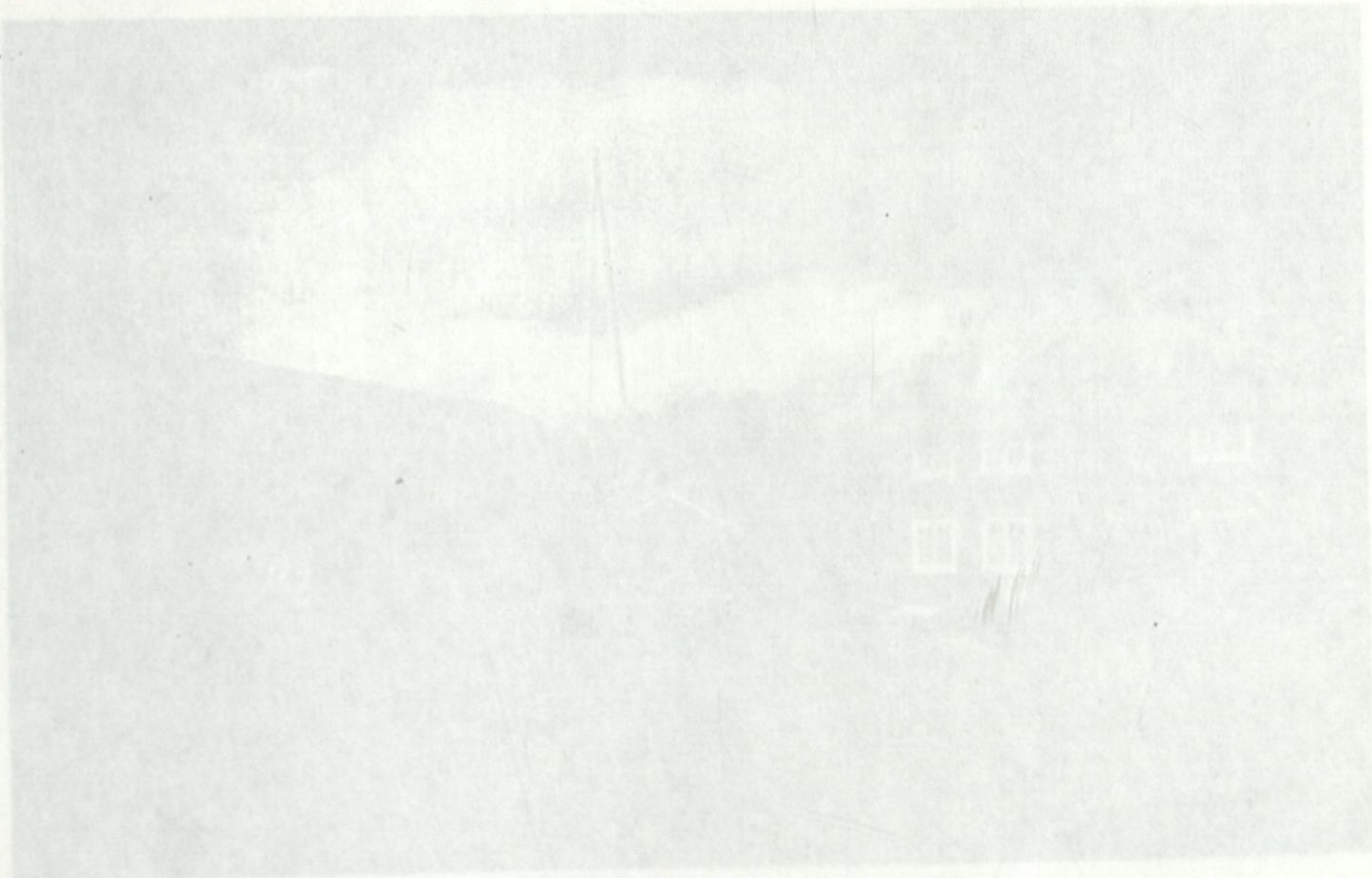
Original i sammenheng til min rekonstruksjon.

Forklarende tekst til foto fra

Hovedoppgave på Aasengården, Røros

- 1) Oversiktsbilde over nord-østre hjørne.
Slik det sto da jeg overtok etter M.m. Einar Syrstad
- 2) Oversiktsbilde over nord-vestre hjørne.
- 3) Mattskjolding av sparkel kitt eller treverk.
- 4) Innlimt flis i taket.
Slike sprekker ble kittet, for å unngå "gapende", sorte hull i flaten.
- 5) Malingstrapp på brystning.
- 6) Malingstrapp på vegg.
- 7) Marmorert brannmur, med stor avflassing.
- 8) Avdekking av klasisstisk frihåndsdekor.
- 9) Avdekking av "dørbeslag" malt i sort.
- 10) Brystning etter flekking.
Nordveggen med malingstrappene.
- 11) Malingstrapp dør.
- 12) Dør, -Alternativ 1: fullstendig malingsfjerning på hele døren.
- 13) Dør, -Alternativ 2: kjemisk malingsfjerning kun i profilene rundt speilene.
Kun pussing på flatene.
- 14) Dør, -Alternativ 3: Bare pussing med sandpapir, og skraping av løs maling der det er behov.
- 15) Taket ferdig malt.
- 16) Østerdalsådring.
Forbilde hentet fra Holm gård.
Ådringen utført ifra samme tidsperiode, jeg brukte den dermed som forbilde til brystningen i Aasen gården.
- 17) Orginalt bord fra brystningen i Aasen-gården, skiftet pga. råteskader.
Orginal i sammenligning til min rekonstruering.

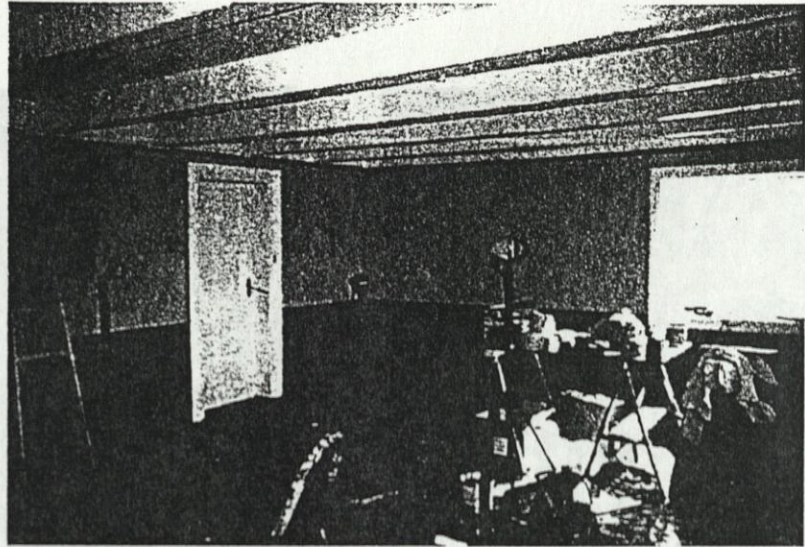
- 18) Blanding av farge til frihåndsdekoren.
Bl. a. krapplakk, oker og hvit.
Palettkniv og paletten.
- 19) Frihåndsdekoren ferdig malt og skyggelagt over dørene på vestveggen.
- 20) Helhetsinntrykk av hele veggen:
Brystning m/ østerdalsådring, veggen, frihåndsdekor oppunder taket, og døren.
- 21) Frihåndsdekoren, Orginal og rekonstruksjonen.
Orginalfargene var svært nedmattet og bleket.
Nymalingen viser derfor en mye friskere og klarere fargeholdning.
- 22) Nærbilde av grønn frihåndsdekor.
- 23) Brystning ferdig ådret i østerdalsstil.
- 24) Brystning ferdig ådret i østerdalsstil.

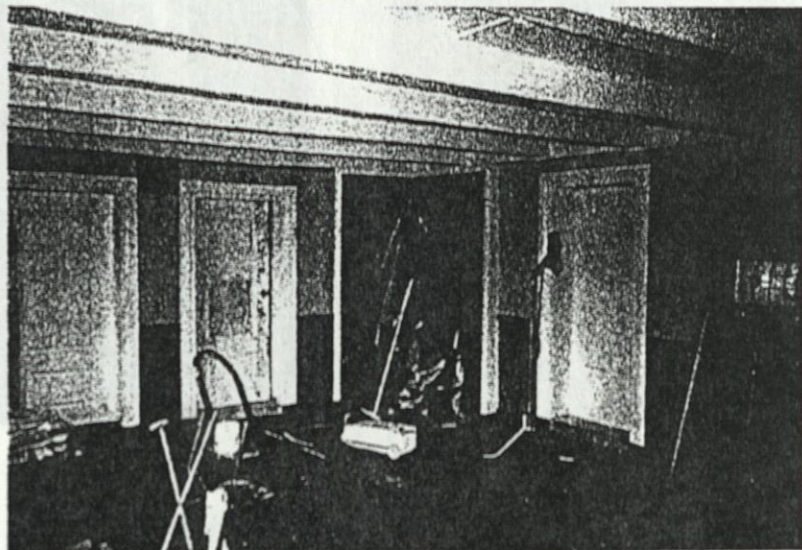
Hovedoppgave Aasengården på Røros.

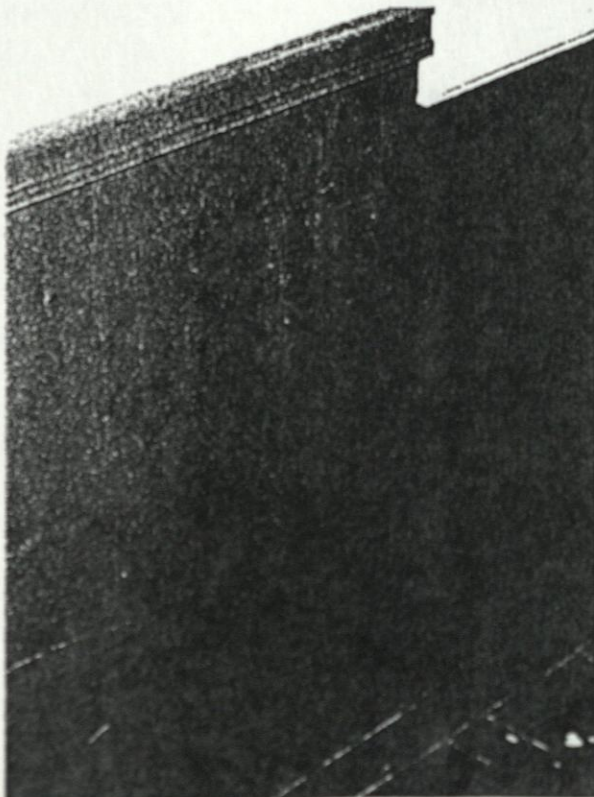
Hovedoppgave: Aasengården Røros

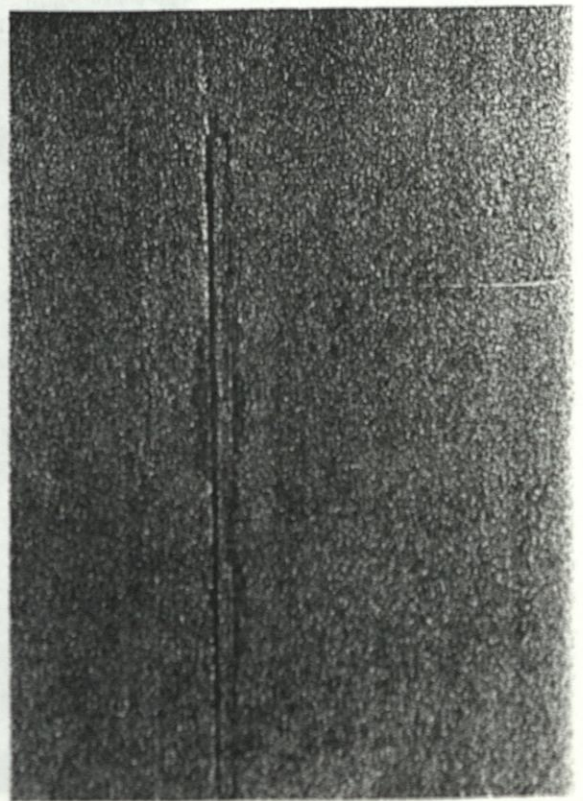
Bilde 1

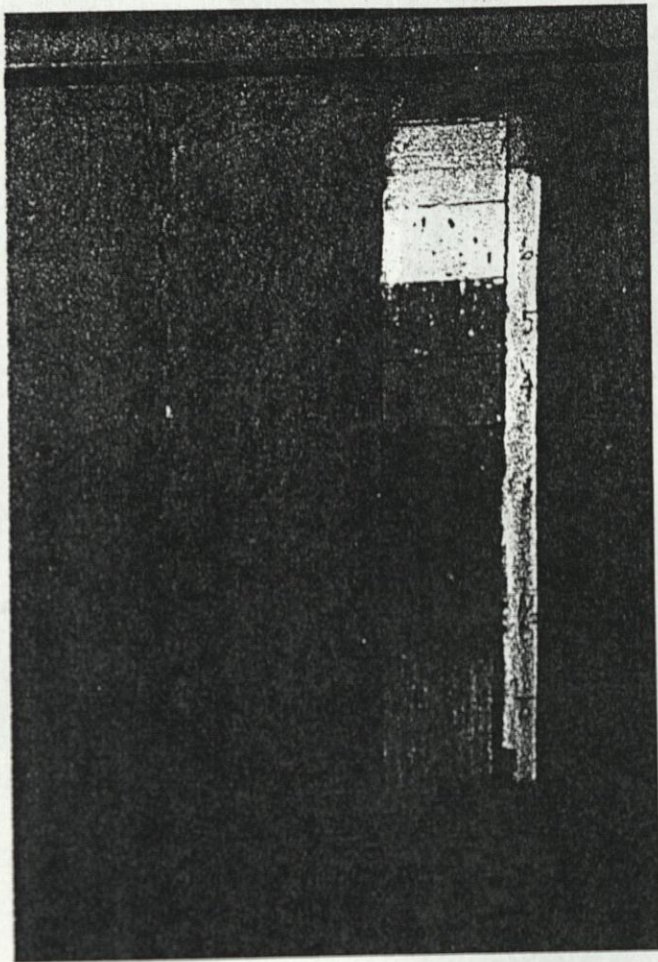
Bilde 2

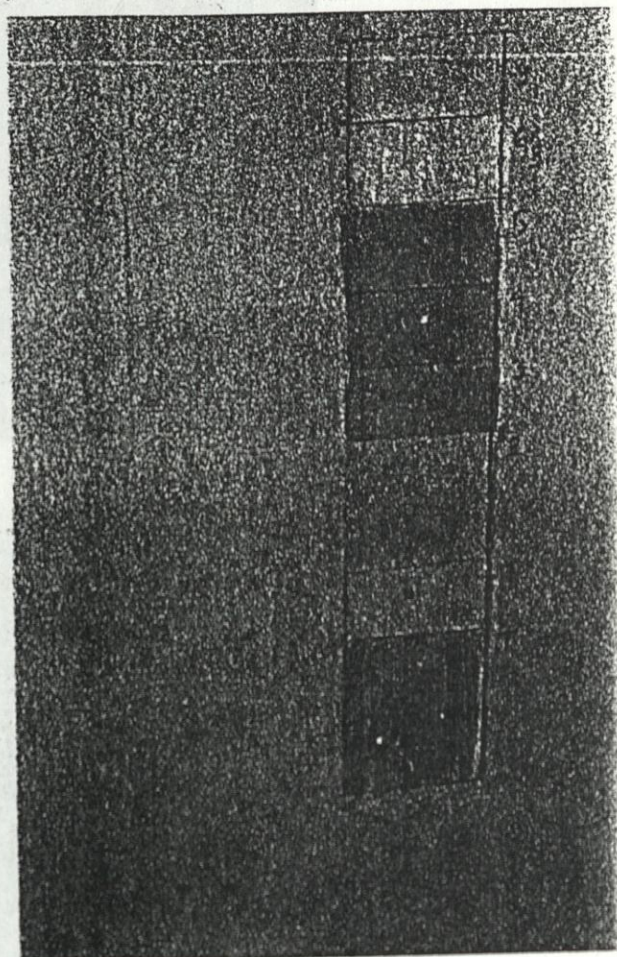
Bilde 3

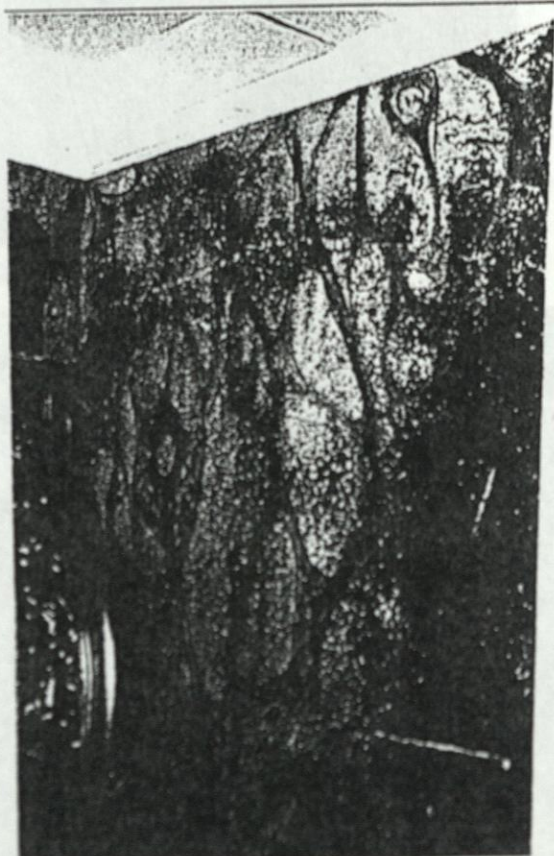
Hovedoppgave: Aasengården Røros

Bilde 5

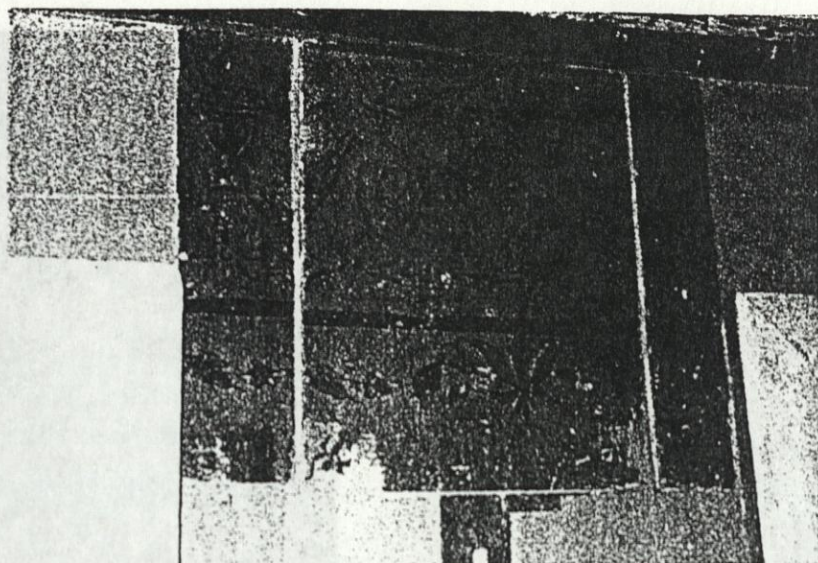

Bilde 6

Bilde 7

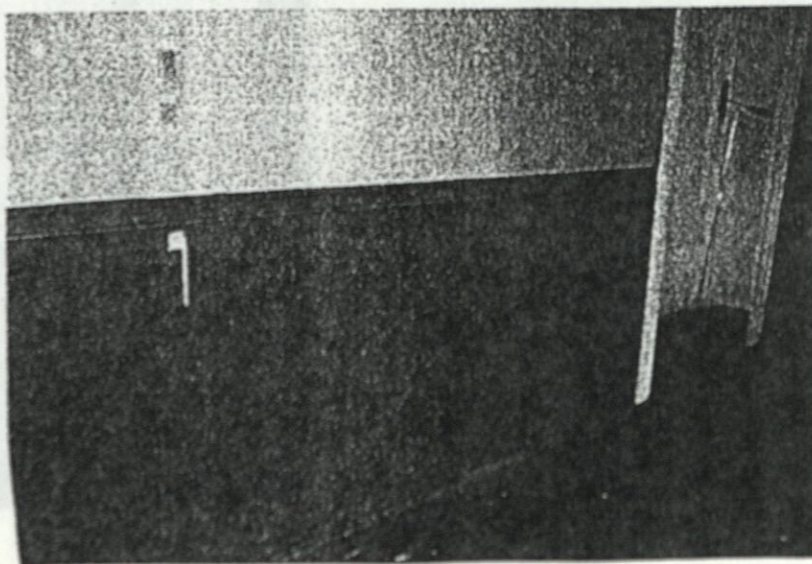
Hovedoppgave: Aasengården Røros

Bilde8

Bilde 9

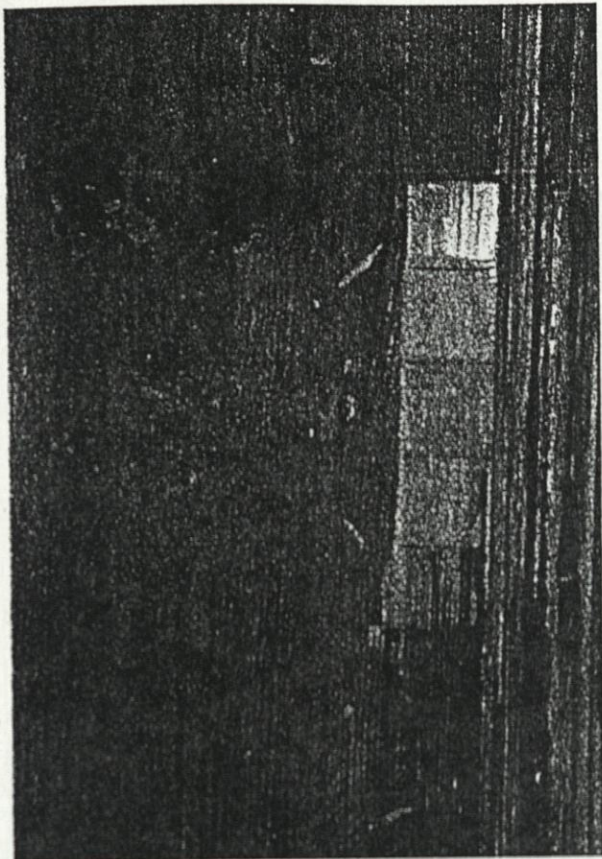

Bilde

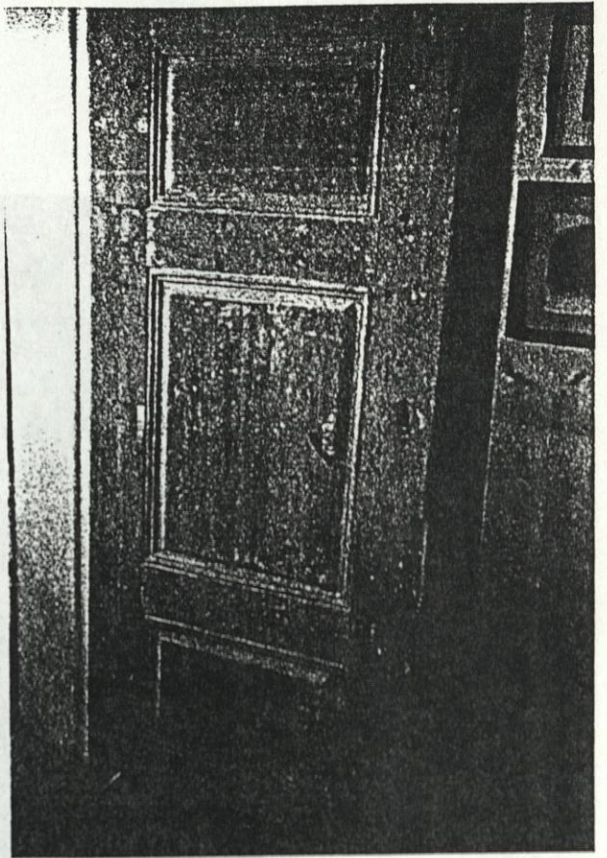
Bilde 11

Bilde 13

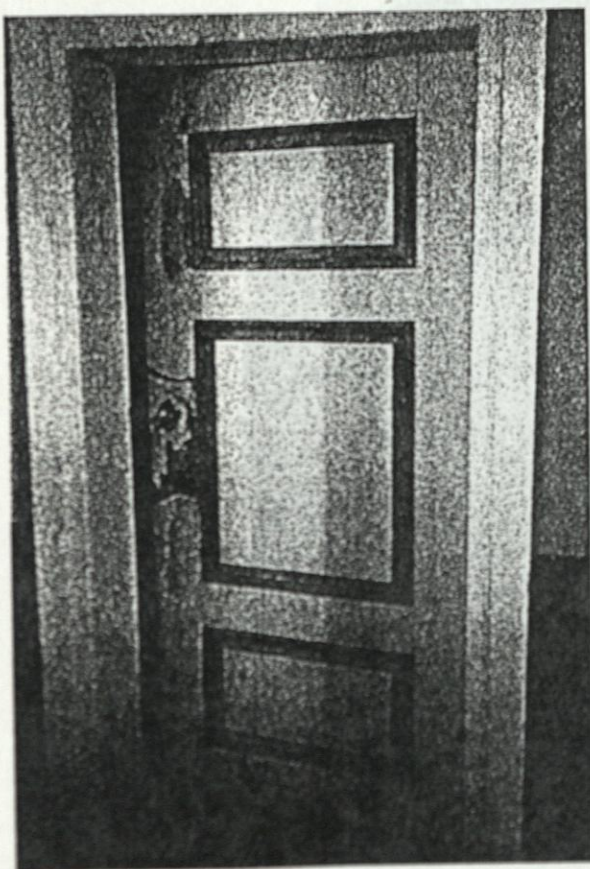
Hovedoppgave: Aasengården Røros

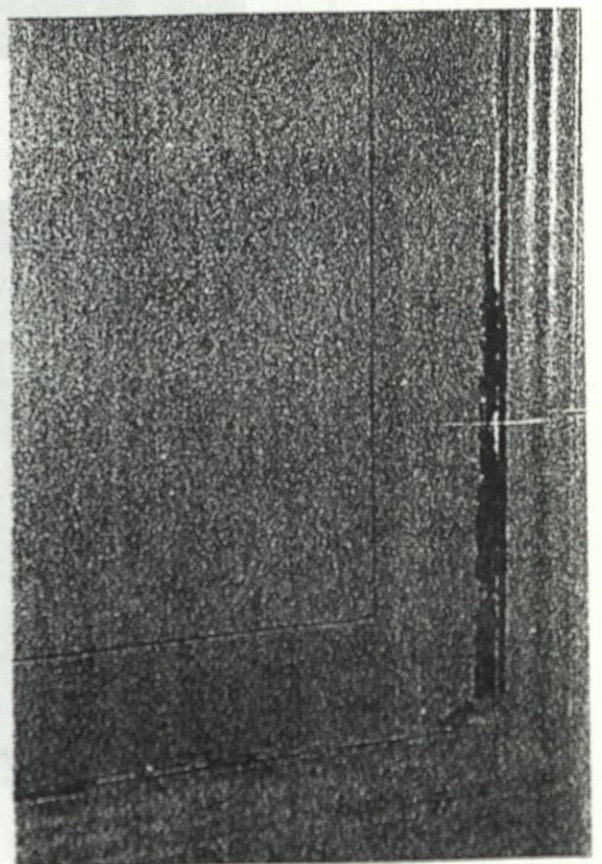
Bilde 11

Bilde 12

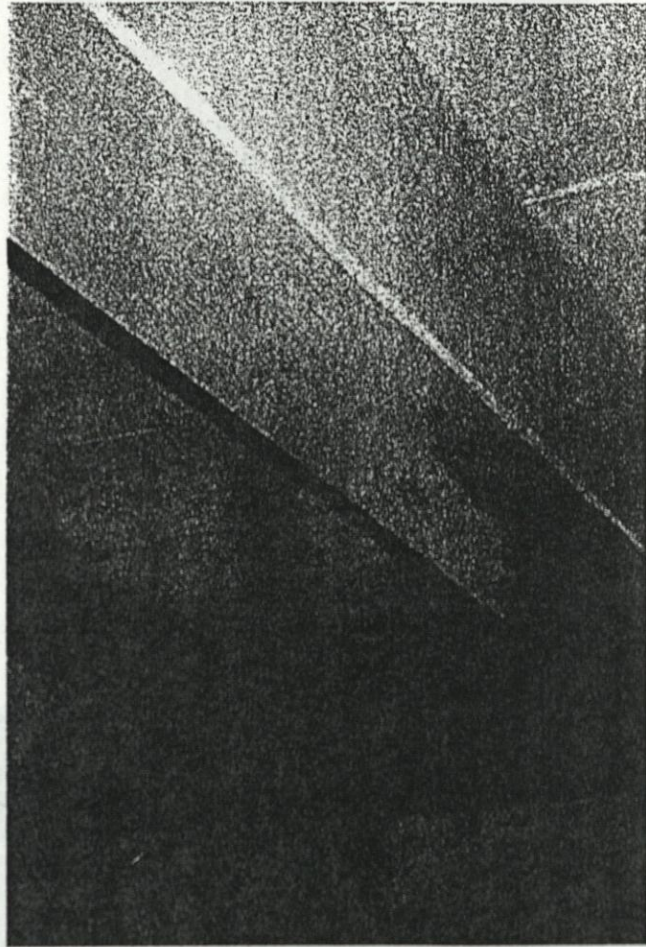

Bilde 13

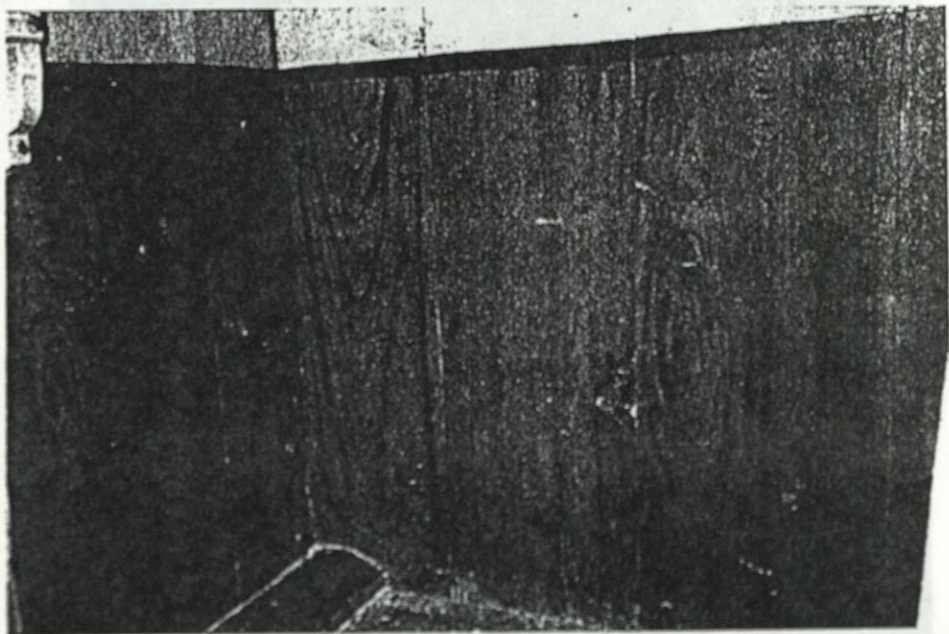

Bilde 14

Hovedoppgave: Aasengården Røros

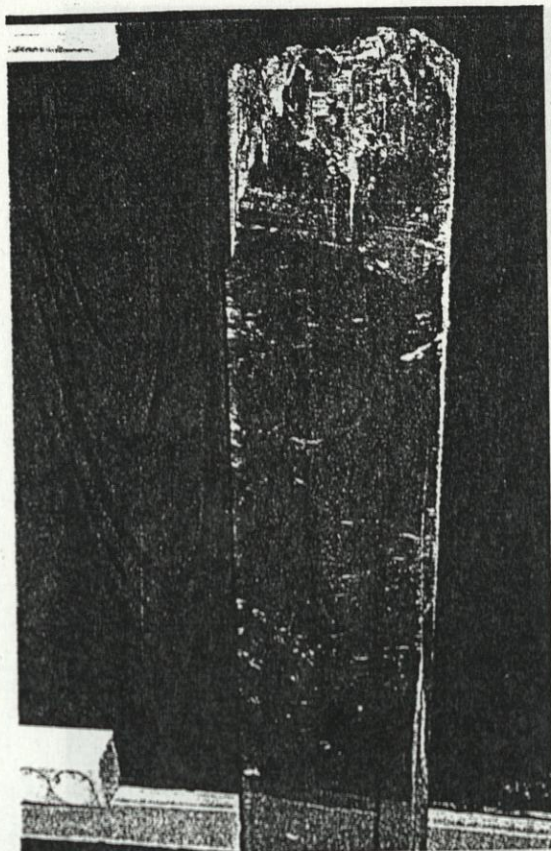

Bilde 15

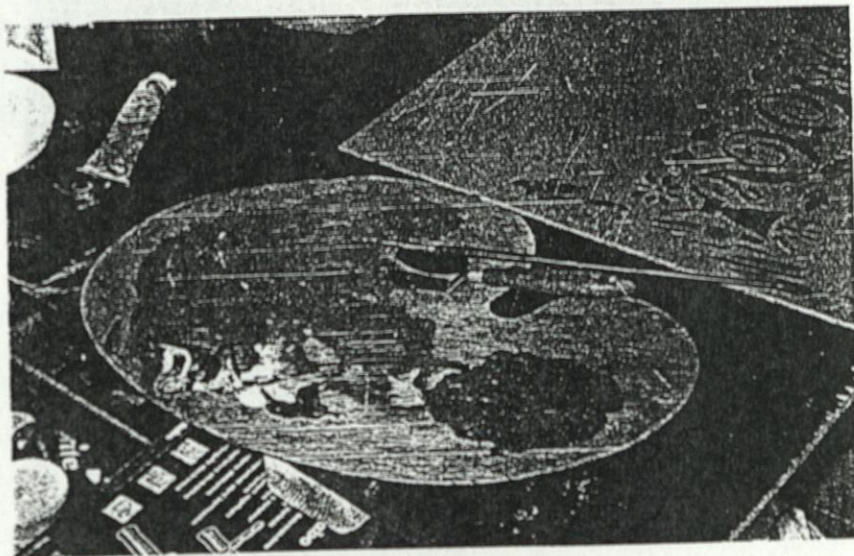

Bilde 16

Hovedoppgave: Aasengården Røros

Bilde 17

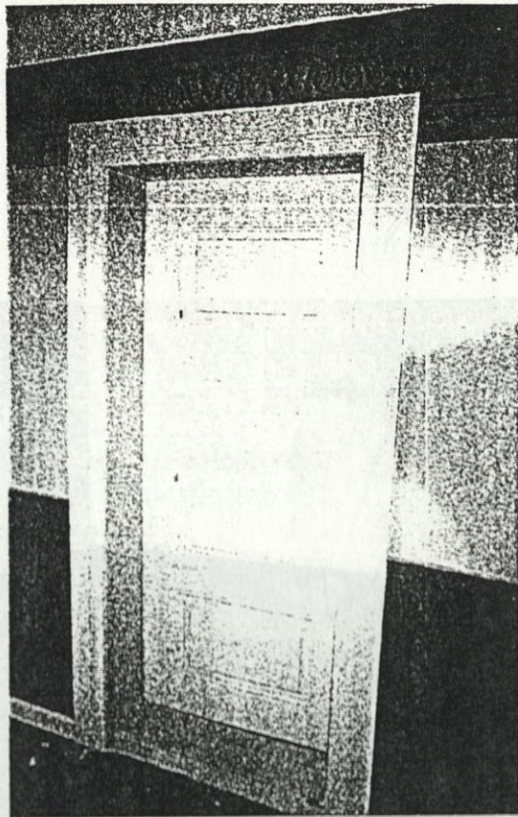

Bilde 18

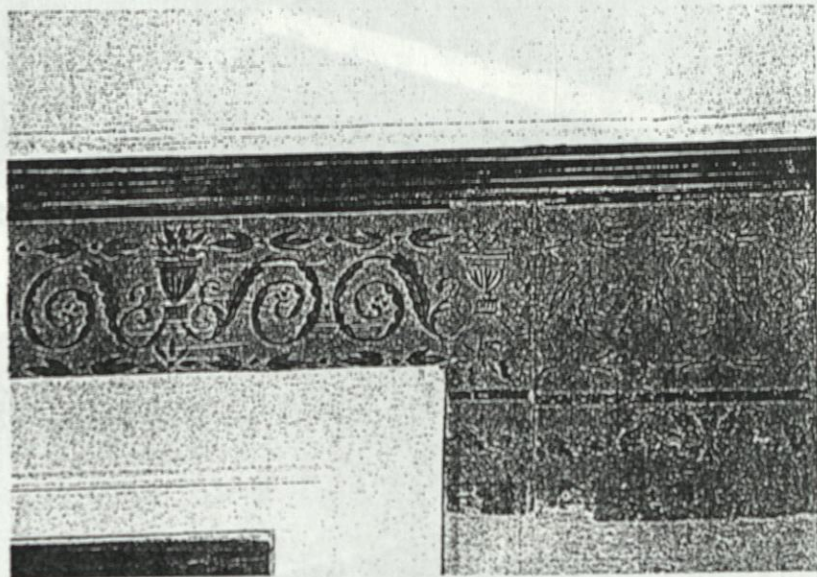

Bilde 19

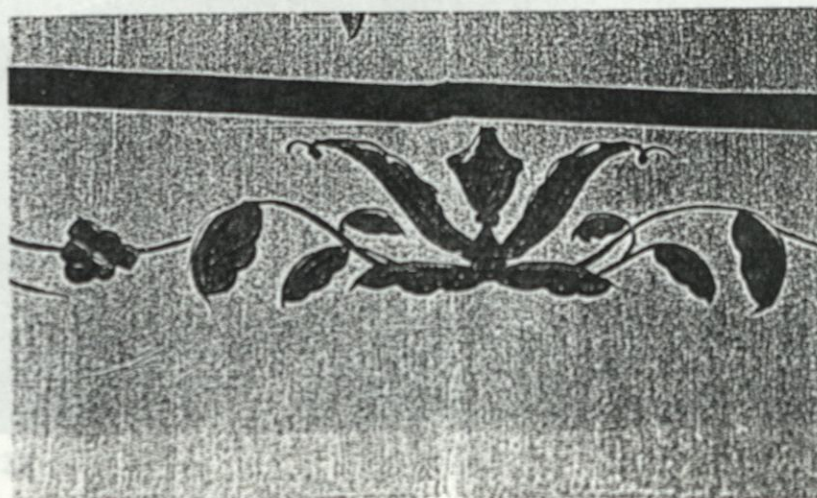
Hovedoppgave: Aasengården Røros

Bilde 20

Bilde 21

Bilde 22

Hovedoppgave: Aasengården Røros

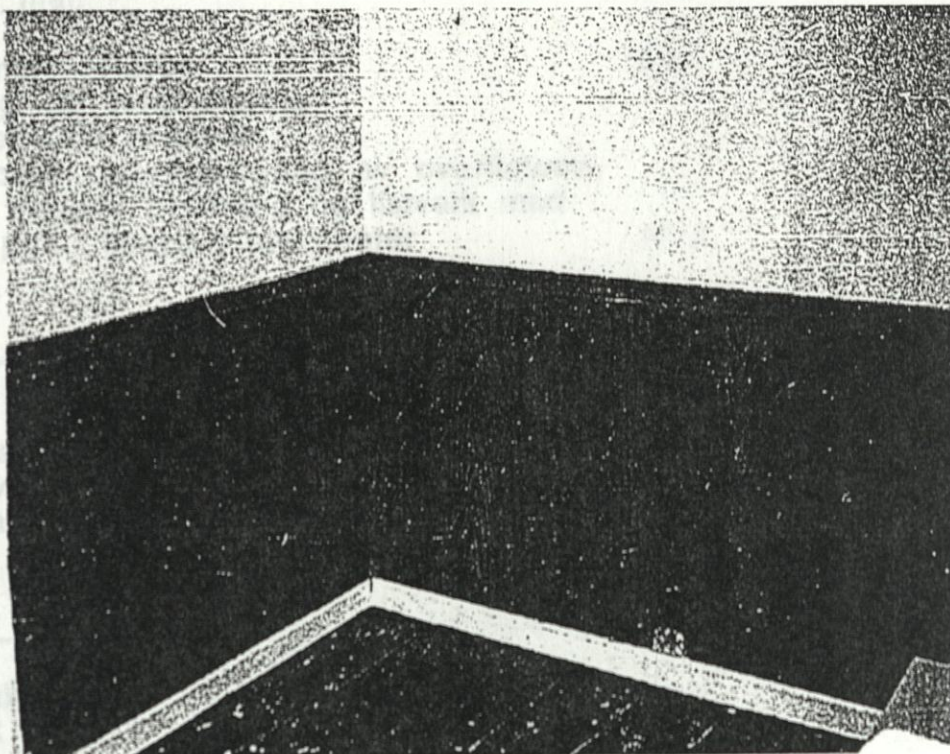
TIMELISTE

Uke 22: AASEN - GÅRDEN

Ant. dager Ant. timer
ca. 1000 av 1000 av
håndverksprosjekt

Mandag 25. Okt

Kjøring Hør
Innkvartering
Befaring m
Skrev rapp
Pussot tak,
sandpapir

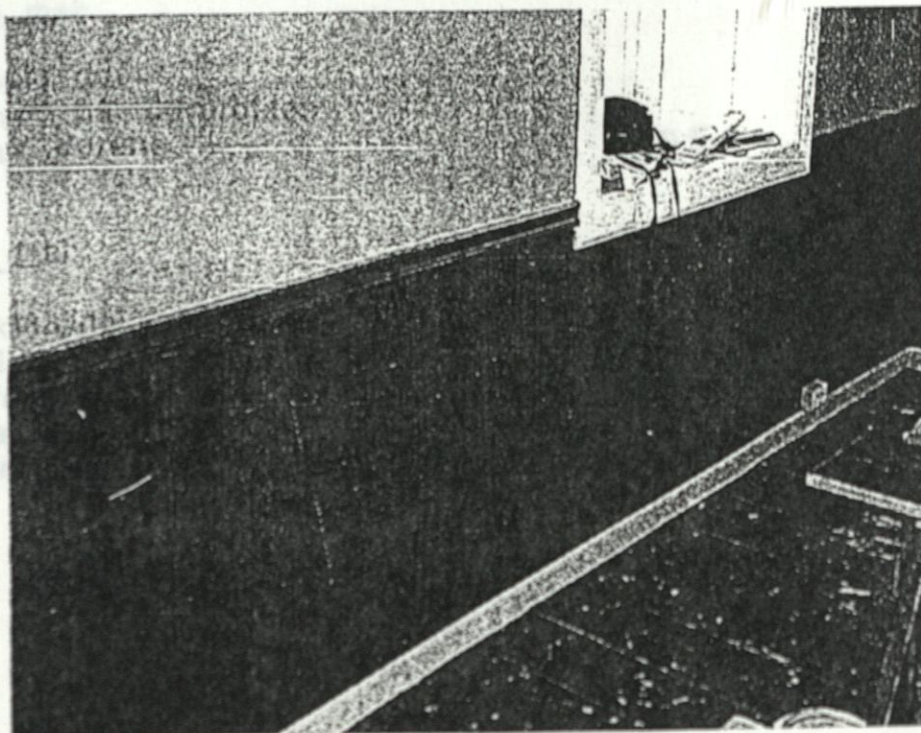
Bilde 23

Tirsdag 26. Okt

Koetting for
Kitting av
Flieking av
Fotodokum

Onsdag 27. Okt

Blandet la
Flieket tak
Skrapte de
Pravde Du

Bilde 24

Torsdag 28. Okt

Skrapte for
Malingefør
Grunning s

Freitag 29. Okt

Blandet tak
Malte gulv
Brakk dør
Malte tak
Sparklet d

Forste uke 22:

TIMELISTE

Uke 22: AASEN - GÅRDEN

Ant. timer Ant. timer
dekket av bet. av
håndverksregprosjekte

Mandag 25 mai:

Kjøring Hamar - Røros 3 t
Innkvartering og innstallering
Befaring med Jon Brønne
Skrev rapporter og registrering av overflatene
Pusset tak, vegger, brystning og listverk med
sandpapir pga. knupper/ujevnheter 10 t

Tirsdag 26 mai:

Kosting for støv
Kitting av tak og vegger
Flekking av mattflekker
Fotodokumentasjon 10 t

Onsdag 27 mai:

Blandet takmaling
Flekket tak
Skrapte dør
Prøvde Duxola malingsfjerner på dørprofilen 10 t

Torsdag 28 mai:

Skrapte ferdig dør
Malingsfjerner på dørprofilen
Grunning av dørene 10,5 t

Fredag 29 mai:

Blandet takmaling med talkum
Malte gulvlist
Brakk dørfarge
Malte takfelter
Sparklet dører 9,5 t

Forts. uke 22:

TIMELISTE

Lørdag 30 mai

Skrev rapporter, referater osv. for den skriftelige delen av hovedoppgaven. 7,5 t

Søndag 31 mai:

Skrev rapporter, referater osv. 3,5 t

Tirsdag 2 juni:

Totalt: 74 timer

Brakk gul farge, -lagde prøver
Lagde prøver på rød brystningsfarge
formidlet farge - knitt - terpentin
Brakk rød farge
Malte dører, karm og brannmurist

Onsdag 3 juni:

Brakk ferdig gul veggfarge
Malte 2 vegger
Befaring på Henningsgård, Brakke
og Holm gård

Torsdag 4 juni:

Malte ferdig gule vegger
Brakk rød - malte brystning 1 vegg

Fredag 5 juni

Avspasering

5,5 timer

TIMELISTE

Uke 23:

Ant. timer Ant. timer
dekket av bet. av
håndverksregrosjekte

Mandag 1 juni (2. pinsedag):

Malte taket ferdig
Pusset ned sparkling på dørene
Kittet dørene
Skrev rapporter og timelister

8,5 t
3 t

Tirsdag 2 juni:

Brakk gul farge, -lagde prøver
Lagde prøver på rød brystningsfarge i
forholdet farge - kritt - terpentin
Brakk rød farge
Malte dører, karm og brannmurlist

10 t

Onsdag 3 juni:

Brakk ferdig gul veggfarge
Malte 2 vegger
Befaring på Henningsgård, Brekken
og Holm gård

4 t
5 t

Torsdag 4 juni:

Malte ferdig gule vegger
Brakk rød - malte brystning 1 vegg

5 t

Fredag 5 juni:

Avspasering

Fredag 12 juni:

Ådring av brystning og brekking av farge til
riktig konsistens

Totalt: 35, 5 timer

Uke 24: 13 AASEN - GÅRDEN

Ant. timer	Ant. timer
dekket av	bet. av
håndverksregrosjekte	

Mandag 8 juni:

Malte ferdig brystning

10,5 t

Tørket brystningslist tørr på oversiden da jeg avdekket opprinnelig oker her

Tegnet av frihåndsdekor

Brakk underfarge til frihåndsdekor

7 t

Tirsdag 9 juni:

Malte opp prøveplater for øving av dekor

Malte underlaget klart for dekor

Malte brystningslist gul veggfarge på oversiden

Flekket/malte dører

9 t

Onsdag 10 juni:

Pereforerte mønstre for dekoren

Øvde på dekoren

Øvde på østerdalsådring

10 t

Torsdag 11 juni:

Pereforerte grønn dekormønster

Hentet Jon Brønne på flyplass - deretter gjennomgang og uttalelser på utført arbeid, og det gjenstående, angående pigmenter, teknikker osv.

Øvde frihåndsdekor + ådring

Pusset ned dørene

9 t

Fredag 12 juni:

Ådring av brystning og brekking av farge og riktig konsistens

12 t

Forts. uke 24:

TIMELISTE

Lørdag 13 juni:

Brakk krapp/rødfarge til frihåndsdekoren
Pønsjet mønster med kritt
Malte dekor i rødt
Skyggela med sort

Ant. timer: Ant. timer:
Øraker av bel. av
håndskilteprosjekte

10,5 t

Søndag 14 juni:

Brakk farge og malte grønn dekor.
Skyggela, + la på høylys/oker på det røde +
sterkere krapp
+ trakk 2 sorte streker
Malte toppstrøk dører, karmen, brannmurlist og
gulvlist
Skrev timelister, databehandling, prosjekt

9,5 t

1,5 t

Onsdag 17 juni:

Databehandling
Ferdigstilling av håndskilte
Maling av dørbeslag

Totalt:

69,5 timer

Torsdag 18 juni:

Ferdigstilling av håndskilte
Pakking og hjem

0,1

Totalt:

70 timer

TIMELISTE

Uke 25: AASEN-GÅRDEN

Ant. timer Ant. timer
dekket av bet. av
håndverksregrosjekte

Mandag 15 juni:

Data-behandling	
Scanning av bilder inn på maskin, fra hele stipendiatperioden	
Skrive hovedoppgave	14 t

Tirsdag 16 juni:

Databehandling	
Skrive hovedoppgave	21 t

Onsdag 17 juni:

Databehandling	
Ferdigstillelse av hovedoppgave	
Maling av dørbeslag	12 t

Torsdag 18 juni:

Ferdigstillelse av hovedoppgave.	
Pakking og hjemtur	9 t

<u>Totalt:</u>	<u>56 timer</u>
----------------	-----------------